

SAYIŞTAY KARARLARI

- Genel Kurul Kararları
- Temyiz Kurulu Kararları

GENEL KURUL KARARI

Tarih : 16.09.2010

No : 5287/2

KONU: İlgililerden rızaen tahsilinin mümkün olmaması nedeniyle açılan 99 adet alacak davasının idare aleyhine sonuçlanması ve bunlardan temyiz edilen 55 adet kararın Yargıtay tarafından onanması karşısında, idareye mali yük getirmemesi adına diğer mahkeme kararları için temyize gidilmeyerek takipten vazgeçme istemini içeren Rektörlük önerisinin uygun bulunması hk.

Muhasebe Denetmeni ile Muhasebe Denetmen Yardımcısı tarafından yapılan inceleme neticesinde, 2002 yılında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Vakfı (İktisadi İşletmesi) Hastanesinde görevlendirilen 120 öğretim elemanının söz konusu vakıf hastanesinde yaptıkları tetkik ve tedaviler karşılığı toplam 1.425.877,79 lira ücret aldıkları, bu tutardan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38'inci maddesine göre hak ettikleri ve döner sermayeye yatırmak zorunda olmadıkları tutar düşüldükten sonra kalan 1.196.792,71 liranın döner sermayeye gelir kaydedilmesi hususunun tespit edilmesi üzerine, Rektörlükçe gerekli işlemlerin başlatılarak ilgili tutarın tahsili için açılan davaların idare aleyhine sonuçlandığı ve Yargıtay ilamı ile mahkeme kararlarının onandığı, alacağın terkin için Maliye Bakanlığından istenen görüşte, Sayıştayın da bu konuda ilamının bulunmaması ve ilgili görüşte yer alan hükümlerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda bu alacakların kayıtlardan çıkarılmasının uygun olacağı, ancak takipten vazgeçme yetkisinin Üniversite Rektörüne ait olması nedeniyle bu konudaki işlemlerin Üniversite idaresi tarafından yapılması gerektiğinin belirtilmesi nedeniyle, Rektörlükçe 2547 sayılı Kanunun 56'ncı maddesinin (d) fıkrası uyarınca görüş istenilmesi üzerine 5. Dairece verilen 12.7.2010 tarihli ve 2010-29/Taşra 48039 sayılı karar okunarak,

Gereği Görüşüldü:

Marmara Üniversitesi Rektörlüğünün 24.05.2010 tarihli ve B.30.2. MAR.0.81.00.00/8032 sayılı yazıları ile eki belgelerin incelenmesinden;

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlığı hesaplarını denetleyen Muhasebe Denetmeni ile Muhasebe Denetmen Yardımcısı’ın raporunun Vakıf Hastanesi İşlemleri ile Döner Sermayenin Gelir Kaybına Uğratılması başlıklı 15’inci maddesinde, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38’inci maddesine göre 2002 yılında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Vakfı (İktisadi İşletmesi) Hastanesinde görevlendirilen 120 öğretim elemanının söz konusu Vakıf Hastanesinde yaptıkları tetkik ve tedaviler karşılığı aldıkları ücret tutarları toplamının 1.425.877,79 lira olduğu, bu tutardan 2547 sayılı Kanunun 38’inci maddesine göre hak ettikleri ve döner sermayeye yatırmak zorunda olmadıkları tutar düşüldükten sonra kalan 1.196.792,71 liranın döner sermayeye gelir kaydedilmesi gerektiği belirtilerek ilgili tutarın tahsil edilmesi gerektiği hususunun yer aldığı,

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlığı 2002 yılı hesabını inceleyen Sayıştay Denetçisi Ömer Akdoğan tarafından düzenlenen raporda bahsedilen konuya yer verilerek tazmin isteğinde bulunduğu, bu raporun Sayıştay 4. Dairesinde yargılanması sonucu, bu Dairece verilen 10.6.2004 tarihli ve 29847 sayılı tutanakta konuyla ilgili özetle; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 13, 14, 16, 17 ve 18’inci maddelerindeki hükümlerde sayman ve tahakkuk memurunun sorumluluğu ve görevlerinin saymanlık işlemleriyle ilgili olduğu görülmekte, olayda ise öğretim üyelerinin 2547 sayılı yasa uyarınca Tıp Fakültesi Vakfı Hastanesinde görevlendirilmelerine ilişkin Yönetim Kurulu uygun görüş yazısı ile rektör onayının saymanlığa ve tahakkuk dairesine bildirilmediğinin savunmadan anlaşılması nedeniyle sorumluların sorumluluğuna hükmetmenin mümkün bulunmadığı, ancak 2547 sayılı Kanunun 36’ncı maddesinin (a) bendi son fıkrası ve 38’inci maddesinin son fıkrası gereği Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesinde görevli öğretim üyelerine, görevlendirildikleri Tıp Fakültesi Vakfı Hastanesince yapılan ödemelerin, 2547 sayılı Kanunun 38’inci maddesinde belirtilen miktarı aşan kısmının döner sermayeye gelir olarak kaydedilmesi gerektiğinden, döner sermayeye yatırılmaması nedeniyle döner sermayenin gelir kaybına uğradığı anlaşıldığından, döner sermayeye yatırılacak tutarın ilgililerden tahsilinin sağlanmasını teminen konunun Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına yazılmasına karar verildiği,

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca gönderilen cevabi yazıya istinaden Sayıştay 4. Dairesince verilen 16.3.2006 tarihli ve 2006-9/10605 sayılı kararda aynen;

“Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 28.2.2006 tarih ve B.30.0.HKM.06.05.001/1114-04003 sayılı yazıda;

Konunun Yükseköğretim Denetleme Kuruluna incelettirildiği; Kurulun, Tıp Fakültesi daimi kadrolarında aylık ve 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesine göre döner sermaye katkı payı alan öğretim üyelerinin, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca Tıp Fakültesi Vakfında görevlendirilmeleri nedeniyle yapılan ödemelerden maddedeki miktarı aşanların geriye dönük olarak ilgililerden yasal faizi ile tahsili gerektiği sonucuna vardığı; inceleme raporu gereğinin yapılması isteği ile Rektörlüğe gönderildiği;

Rektörlüğün Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünden alınan 29.7.2004 tarihli yazı üzerine ilgililere yapılan ödemelerin faiziyle birlikte geriye dönük olarak tahsilinin mümkün olmadığına bildirilmesi üzerine, konu hakkında 3.9.2004 tarihli yazı ile Maliye Bakanlığı görüşünün yeniden sorulduğu,

Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünce gönderilen 14.06.2005 tarihli yazıda, Tıp Fakültesinde devamlı statüde çalışan öğretim elemanlarının Marmara Üniversitesi Vakıf Hastanesinde görevlendirilmelerinin 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesi amacına uygun bulunmamakla birlikte, sözkonusu dönemde öğretim elemanlarının görevlendirilmelerine ilişkin idari işlem iptal edilmediğinden görevlendirilen öğretim elemanlarına Vakıf tarafından anılan madde ile getirilen sınırlamalar dahilinde ödeme yapılması gerektiğinin düşünüldüğü,

Anayasanın 128 ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 146. maddelerine aykırı olarak Kanunda belirtilen limitleri aşan tutarda yapılan ödemelerin kanuni bir dayanağının bulunmadığı, aksine fazla yapılan ödemelerin müeyyidesinin ne olacağı konusunda Kanunda bir düzenlemeye yer verilmediği, önceki yıllarda limitleri aşan ödemeler için bir değerlendirme yapılamıyacağı, uygulamanın ne yönde yapılacağının takdirinin icra makamı olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına ait olduğu belirtilmiştir.

Konu Yükseköğretim Genel Kurulunun 16.12.2005 tarihli toplantısında görüşülerek alınan karar ile Maliye Bakanlığının yazısının gereği için

Marmara Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine karar verildiği belirtilmektedir.

Daire Kararı uyarınca gerekli girişimlerin başlatıldığı anlaşıldığından yazı üzerine Dairece yapılacak işlem bulunmamaktadır.” denildiği,

Diğer taraftan, ilgililerden rızaen tahsilin mümkün olmaması karşısında, Üniversite Hukuk Müşavirliğince davalılar aleyhine ayrı ayrı 99 alacak davasının açıldığı, (Muhasebe Denetmenleri Raporunda belirtilen 120 kişiden 20 kişiye part time çalıştığı için fazla ödeme çıkarılmamış, 1 kişinin ise adres tespitinde sorun yaşandığı için alacak davası açılmasında gecikilmiş), Üsküdar 1, 2, 3, 4 ve 5. Asliye Hukuk Mahkemeleri ile Üsküdar 1, 2, 3 ve 4. Sulh Hukuk Mahkemelerinde yargılamaları yapılan davalarda red kararları verildiği, bu kararlardan 55 adetinin Yargıtay tarafından onandığı,

Söz konusu mahkeme kararlarında özetle; uyuşmazlığın, 2547 sayılı Kanunun 38'inci maddesi uyarınca görevlendirilen öğretim elemanlarının limitten fazla olarak aldıkları ücretleri döner sermayeye ödemelerinin gerekip gerekmediği noktasında toplandığı; anılan Kanunun 36/a-1 maddesinde, üniversitede devamlı statüde görev yapanların, yönetim kurulunun işbirliğine karar verdiği kamu kuruluşları veya diğer özel kuruluşlardan aldıkları her türlü ücretin döner sermayeden pay alan profesör veya doçentin bağlı bulunduğu birimin döner sermayesine gelir kaydedileceğinin belirtildiği; 38'inci maddesinde ise vakıflarca kurulmuş hastanelerde görevlendirilmiş öğretim elemanlarının döner sermayeden yararlanması konusunda istisna getirildiği, bu istisna hüküm gereğince ödenmesi gereken ücretin döner sermayeye yatırılması gerekmediği, limit üstünde yapılan ödemeye ilgili kanunda açık bir hüküm bulunmadığı; kaldı ki, ödemenin kendisi için döner sermayeye yatırılmayacağı hükmü uygulanırken, fazlası için bu hükmün uygulanmamasının mümkün olmadığı, limit üzerinde ödeme yapılması yasal değilse de, bu fazla ödemenin ödemeyi yapan vakfın sebepsiz zenginleşmeden dolayı geri isteme hakkının bulunduğu, sonuç olarak Vakıf Hastanesinde görevli öğretim elemanlarına yapılan limit üstü ödemenin döner sermayeye gelir kaydedilmesi gerektiğinin ve davalının haksız zenginleştiğinin kabul edilemeyeceği, davacının geri isteme hakkının yasal dayanağının bulunmadığı gerekçeleriyle davaların reddine hükmedildiği,

Yargıtay ilamlarında da, “Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni geciktirici sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre, yerinde bulunmayan bütün temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan hükmün onanmasına” karar verildiği,

Yargıtay ilamına bağlı olarak 1.196.792,71 lira tutarındaki alacağın terkin için Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün gönderdiği 9.4.2010 tarih ve 04951 sayılı görüşün son paragrafında, “Buna göre, söz konusu alacaklar nedeniyle Marmara Üniversitesi Hukuk Müşavirliği tarafından açılan davaların idare aleyhine sonuçlanması, Sayıştay’ın bu konuda ilamının bulunmaması ve yukarıda belirtilen hükümlerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda; bu alacakların kayıtlardan çıkarılmasının uygun olacağı, ancak takipten vazgeçme yetkisinin Üniversite Rektörüne ait olması nedeniyle, bu konudaki işlemlerin Üniversite idaresi tarafından yapılmasının gerektiği değerlendirilmiştir.” denildiği,

Bunun üzerine, Anayasanın 138’inci maddesinin “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve yerine getirilmesini geciktiremez” amir hükmüne bağlı olarak ilgili alacakların terkin edilmesi gerektiğinden, alacakların takibinden vazgeçilmesi hususunda Rektörlükçe 2547 sayılı Kanunun 56’ncı maddesinin (d) fıkrası hükmü uyarınca Sayıştay Başkanlığı görüşünün istenildiği,

Anlaşılmıştır.

2547 sayılı Kanunun 56’ncı maddesinin (d) fıkrasında, bir milyon liraya kadar (bir milyon lira dahil) bir hakkın veya menfaatin terkinini gerektiren, maddi veya hukuki nedenlerle kovuşturulmasında yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan açılacak veya açılmış olan dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçilmesine veya uygun ödeme kararı koymaya rektör ve üst kuruluşların başkanlarının; bir milyon liradan fazlası için üst kuruluşlarda başkanın, üniversitelerde rektörün önerisi ve Sayıştay Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığının karar vereceği hükmüne bağlanmıştır.

Anılan fıkarda, açılacak veya açılmış olan dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçilmesine veya uygun ödeme kararı konulmasına yer

verilmiş olması karşısında, Rektörlüğün açılacak olan davaların takibinden vazgeçme talebi fıkra hükmü kapsamında bulunmaktadır.

İlgililerden rızaen tahsilinin mümkün olmaması nedeniyle açılan 99 alacak davasının idare aleyhine sonuçlanması ve bunlardan temyiz edilen 55 adet kararın Yargıtay tarafından onanması karşısında, idareye mali yük getirmemesi adına diğer mahkeme kararları için temyize gidilmeyerek takipten vazgeçme istemini içeren Rektörlük önerisinin uygun bulunduğu, çoğunlukla karar verildi.

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 21.09.2010

No : 31599

5 393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereği ödenen ikramiyelerin, Belediye'deki toplam memur sayısının % 10'una tekabül edecek şekilde farklı kişilere olmak üzere yılda iki defa memura ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı ve;

Belediye Başkanına ve personele cep telefonu ve GSM hattı satın alınarak aylık konuşma ücretlerinin belediye bütçesinden karşılanmasının mevzuata aykırı olduğu hk.

Dosyada mevcut belgelerin incelenmesinden sonra gereği görüldü:

1-) ... sayılı ilamın 1. maddesi ile, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereği ödenen ikramiyelerin, Belediye'deki toplam memur sayısının %10'u yerine %20'sine denk gelen sayıda memura ödenmesi nedeniyle ...-TL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddenin son fıkrasında; "Sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç belediye memurlarına, başarı durumlarına göre toplam memur sayısının yüzde onunu ve Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayısının (20.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, hastalık ve yıllık izinleri dâhil olmak üzere, çalıştıkları sürelerle orantılı olarak encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye ödenebilir." denilmektedir. Söz konusu hükme göre, Belediyeler ikramiye ödemesi yaparken personel sayısı olarak memur sayısının %10'unu ve ikramiye miktarı olarak da, Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayısının (20.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak rakamı geçmemeleri gerekmektedir. İlgili maddede söz konusu ikramiyenin yılda en fazla iki kez yapılabileceği belirtilmiş olup bu ödemelerin aynı kişilere yapılacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumda, toplam 90 memuru olan Merkez Belediyesi'nde tek seferde memura ikramiye ödemesi

yapılabilecektir. Buna göre, Merkez Belediyesi’nde yılda iki kez ödenen ikramiyeler her seferinde farklı kişiye ödenebilecektir.

Belirtilen nedenlerle, dilekçi iddialarının kabul edilerek sayılı ilamın 1. maddesi ile -TL’ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün KALDIRILMASINA,

2-) ... sayılı ilam’ın 5. maddesi ile, Belediye Başkanına ve personele ... adet cep telefonu ve GSM hattı satın alınarak aylık konuşma ücretlerinin belediye bütçesinden karşılanması nedeniyle toplam ...-TL’ye tazmin hükmü verilmiştir.

1050 Sayılı Muhasebe- i Umumiye Kanununun 7’ nci maddesinde;

“Devlet gideri, bütçe içinde devlet adına yapılan veya bir özel kanun ile yapılması üstlenilen bir hizmet ve iş karşılığı olmak üzere devlet zimmetinde gerçekleşen bir borçtur.” denilerek yapılan bir harcamanın devlet gideri sayılabilmesinin koşulları belirtilmiştir. Buna göre, giderin bütçeyle verilmiş ödeneğinin olması, devlet adına yapılması veya bir kanunla yapılmasının öngörülmesi gerekmektedir.

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun 22 inci maddesinde;

“Bütçe ödeneklerinin verimli ve tutumlu olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla, aşağıdaki ilkeler gözetilir ve yaptırımlar uygulanır.

A-Tahakkuk memurları, ödeneklerin zamanında ve yerinde kullanılmasından, giderin gerçek gereksinme karşılığı olmasından, programlanmış hizmetlerin zamanında yerine getirilmesinden sorumlu, ita amirleri de bu hususları gözetmekle yükümlüdürler.

...”

denilmektedir.

Buna göre; Belediye çalışanlarına cep telefonu tahsis edileceğine dair herhangi bir mevzuat hükmü bulunmadığından, belediye çalışanlarına cep telefonu tahsis edilerek konuşma bedellerinin belediye bütçesinden ödenmesi mümkün değildir.

Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 30. maddesinde ise, telefon, teleks, telefaks ve benzeri ulaştırma ve haberleşme araçlarının kullanım ve abone giderleri ile posta pulu bedellerinin ödenmesinde,

faturanın (fatura sayısı 5 adetten fazla ise ayrıca döküm cetveli) ödeme belgesine bağlanacağı ve yurtiçi ve yurtdışı şehirlerarası telefon konuşma bedellerine ilişkin faturaların, konuşulan yerleri ve konuşmaların resmi-özel ayrımını gösterir daire amirince onaylı listelerinde ödeme belgesine ekleneceği, hükme bağlanmıştır.

Ancak dosyada mevcut verile emirlerinin incelenmesinde, faturalara ilişkin amirince onaylı, konuşmaların resmi konuşma olduğuna ilişkin listelerin ödeme belgelerine bağlanmadığı anlaşılmaktadır.

Temyiz dilekçesinde söz konusu telefonların belediye hizmetlerinin görülmesi amacıyla kullanıldığı yapılan konuşmaların resmi konuşma olduğu iddia edilmekte ise de; bu iddiaları kanıtlayıcı herhangi bir belge de ibraz edilmemiştir.

Belirtilen nedenlerle, dilekçi iddialarının kabul edilerek sayılı ilamın 5. maddesi ile- TL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE karar verildi.

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 21.09.2010

No : 31610

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Programına katılan kişiye, gerekli yasal koşullar mevcut değilken, bu programa katıldığı günler için gündelik ve yol masrafı ödenmesinin mümkün bulunmadığı hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun, "Yurt İçi ve Yurt Dışında Kurslara Katılanlara Verilecek Gündelik" başlıklı 2562 sayılı Kanunla değişik 37. maddesinin 1. fıkrasında; "Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir" hükmü yer almaktadır.

Madde hükmünden anlaşılabacağı üzere, memuriyet mahalli dışında açılan kurslara katılanlara geçici görev gündeliği verilebilmesi için ilgili kursun, şahsın mesleki bilgisini artırıcı özellikte olması diğer bir deyişle, hizmet içi eğitim kapsamında olması ve kurum tarafından bu kursa gönderilmesi gerekmektedir. Söz konusu olayda, anılan kişi kursa kendi isteğiyle katılmış, sınavı kazanması üzerine de kendisine izin verilmiştir. Yani burada kanunun öngördüğü anlamda personelin kursa gönderilmesi söz konusu olmayıp anılan personele sınavı kazanması nedeniyle verilen bir izin vardır.

Diğer yandan, 19.12.1988-4636/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı gereğince, TODAİE'de eğitim gören Devlet Memurlarının bu eğitimlerinin hizmet içi eğitim sayılabilmesi ve dolayısıyla bunlara geçici görev yolluğu ödenebilmesi için, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından usulüne uygun olarak hazırlanmış bir hizmet içi eğitim yönetmeliğinin bulunması ve bu yönetmelikte, söz konusu kurumdaki eğitim programlarına katılmaya imkan veren bir hükmün yer alması, memurun buradaki eğitime, kurumunun isteği üzerine katılmış olması gerekmektedir.

Söz konusu işlemde yukarıda da açıkladığımız üzere anılan kişi Yüksek Lisans Programı'na kendi isteğiyle katıldığından sınavı kazanması üzerine kendisine izin verilmiştir. Dolayısıyla kararda öngörülen kurum tarafından gönderilme şartı gerçekleşmemiştir.

Devlet memurlarının mesleki bilgilerinin artırılmasına, bir başka deyişle yetiştirilmelerine ilişkin esas ve usuller 657 sayılı yasanın 214 ila 220 nci maddelerinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Memurların mesleki bilgilerinin artırılmasına yönelik faaliyetler, anılan yasanın 214. maddesinde, “hizmeti içi eğitim” olarak adlandırılmış ve Devlet Memurlarının yetiştirilmelerini sağlamak, verimliliğini artırmak ve daha ileriki görevlere hazırlamak amacıyla uygulanacak eğitim biçiminde tanımlanan hizmet içi eğitimin, Devlet Personel Dairesi tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanacak yönetmelikler dahilinde yürütüleceği ifade edilmiş; yine aynı yasanın 217. maddesinde de, Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından, Maliye ve Milli Eğitim Bakanlıklarıyla Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı ve ilgili kurumların görüşleri alındıktan sonra Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı hazırlanması ve bu şekilde hazırlanacak planın Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yürürlüğe konulması öngörülmüştür.

Bu maddeye dayanılarak hazırlanıp 83/6854 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle (19.10.1983 günlü 18196 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak) yürürlüğe konulan Devlet Memurları Eğitimi Genel Planının “Eğitimde Öncelikler” başlıklı üçüncü kısmında, eğitimcilerin ve eğitim yöneticilerinin yetiştirilmelerinin Devlet Personel Dairesinin koordinatörlüğünde Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ve ilgili yükseköğretim kurumlarınca düzenlenecek programlarla gerçekleştirileceği; personel, eğitim, organizasyon ve metod, halkla ilişkiler, planlama gibi çeşitli uzmanlık alanlarında kurum ve kuruluşların yetişmiş eleman ihtiyaçlarını karşılamak üzere Devlet Personel Dairesinin işbirliği ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünce ve ilgili yükseköğretim kurumlarınca eğitim programları düzenleneceği, kurum ve kuruluşların bu alanlarda yönetici ve uzman olarak görevlendirecekleri personelden bu eğitim programlarını bitirmiş olanlara öncelik tanınacağı belirtilmektedir.

Devlet Memurları Eğitimi Genel Planında yer alan bu açıklamalardan, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün, kendi uzmanlık

programları dışında, Devlet Personel Başkanlığının koordinatörlüğünde ve bu Başkanlıkla işbirliği içerisinde, ilgili kurumların isteği üzerine diğer yükseköğretim kurumlarıyla birlikte düzenlediği çeşitli programlarının da olduğu ve bu programlara kurumlarınca gönderilen memurların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, Devlet Memurları Eğitimi Genel Planında belirlenen esaslar çerçevesinde kurumlarca hazırlanan hizmet içi eğitim yönetmeliklerinin bazılarında, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün düzenlediği “Organizasyon ve Metod” ile “Kamu Yönetimi” gibi uzmanlık programlarına katılmak için 7163 sayılı Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanununun 15 inci maddesinde belirtilenlerin dışında aranacak bazı niteliklere yer verilmekte; dolayısıyla bu eğitimin bir hizmet içi eğitimi olduğu kurumlarca ve bu yönetmelikleri onlarla birlikte hazırlayan Devlet Personel Başkanlığınca kabul edilmektedir.

Bu itibarla, gerek doğrudan Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünce düzenlenen uzmanlık programlarına, gerekse yine aynı Enstitü tarafından kurumların isteği üzerine düzenlenen diğer eğitim programlarına katılan Devlet Memurlarının bu eğitimlerinin hizmet içi eğitim sayılabilmesi için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 214 üncü maddesi uyarınca, ilgili kurum ve Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacağı “Hizmet içi Eğitim” yönetmeliğinin bulunması ve bu yönetmelikte, Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde eğitim yapmaya imkan veren bir hükmün mevcut olması gerekmektedir.

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsündeki eğitim programlarına katılanların, geçici görev yolluğuna hak kazanabilmesinin bir başka koşulu ise, yukarıda da belirtildiği üzere, söz konusu Enstitüde düzenlenen uzmanlık programları ile diğer programlara katılmanın, idarenin takdir ve onayı ile gerçekleşmiş olmasıdır. Gerçekten, 6245 sayılı yasanın değişik 37 inci maddesinde sözü edilen “gönderme” keyfiyeti, idarenin takdir yetkisini de içine alan bir anlam ifade etmekte olup, bunun 7163 sayılı yasanın 15 inci maddesi uyarınca, yarışma sınavını kazanarak Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde öğrenime hak kazananlara verilmesi zorunlu olan “izin” ile bir tutulmaması gerekir.

Zira, anılan yasanın 15 inci maddesi, yarışma sınavını kazanarak Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde devam etmeye hak kazanan Devlet Memurlarına tahsil süresince izin verileceğine amir olup, bu

hükümde, memurun eğitimi konusunda idarelere herhangi bir takdir hakkı tanınmamaktadır.

Ayrıca, kişinin talebiyle ve yarışma sınavını kazanması sonucunda başlayan böyle bir eğitimin, memurun mesleki bilgisini artırmak amacına dönük olduğunu ve idarelerin gösterdiği lüzuma müsteniden gerçekleştiğini söylemek de pek kolay değildir. Çünkü, 7163 sayılı yasanın öngördüğü eğitim, (2) yıllık ek bir öğrenim niteliğindedir. Yani burada memurun kendi isteği ile bir üst öğrenime devam etmesi söz konusudur. Böyle olunca, bu tür bir eğitimin, memurun mesleki bilgisinin artırılması amacına dönük olan ve idarelerin isteğiyle gerçekleşen hizmet içi eğitimle ilgisinin bulunduğunu söylemek her zaman mümkün olmasa gerekir.

Diğer taraftan, 7163 sayılı yasanın 15 inci maddesinde, Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne devam etmeye hak kazanmaları nedeniyle kurumlarınca izinli sayılan Devlet Memurlarının, izin süresince her türlü maaş ve özlük haklarından faydalanacakları, maaş ve ödeneklerinin verilmeye devam edileceği belirtilmişse de, belli bir hizmetin görülmesi amacıyla yapılan masraf karşılığı olan harcırahın bu niteliği itibarıyla özlük hakları kapsamında düşünülmesi mümkün olmadığından ve maddede harcırah ödeneceğine dair bir hükme de yer verilmediğinden, idarenin isteği dışında kendi talebi ve arzusu ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsündeki öğrenime devam eden Devlet Memurlarına geçici görev yolluğu ödenebilmesi, bu açıdan da mümkün görülmemektedir.

Ayrıca dilekçi harcırah ödenmesi gerektiği yönünde muhtelif Danıştay Kararlarının olduğunu iddia etmişse de, Sayıştay Kanununun 65. maddesine göre genel mahkemelerce verilen hükümler, Sayıştay'ın, hesap ve işlemler yönünden denetimine ve hükmüne engel olmadığından bu iddianın da kabulü mümkün görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne devam eden söz konusu personele, 6245 sayılı yasanın 37 inci maddesi hükümleri dairesinde geçici görev yolluğu ödenebilmesi, memurun kurumu tarafından 657 sayılı yasanın 214 üncü maddesi uyarınca ve Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı ile belirlenin esaslar doğrultusunda hazırlanmış bir hizmet içi eğitim yönetmeliğinin bulunmasına ve bu yönetmelikte, anılan Enstitüdeki eğitim programlarına katılmaya imkan sağlayacak bir hükme yer verilmiş olmasına ve ayrıca, memurların söz konusu

Enstitüdeki eğitim programlarına katılmalarının, kurumlarının isteği ile gerçekleşmesine bağlıdır.

Bu şartlar yerine gelmeden Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün akademik yılı Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Programına katılan’e bu programa katıldığı günler için gündelik ve yol masrafı ödenmesine imkan bulunmamaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle dilekçi iddialarının reddedilerek, sayılı ilamın 2. maddesi ile-TL’ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE;

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 12.10.2010

No : 31699

Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla yapılan Devlet yardımlarından, yasal koşulları yerine getirmeyen üniversitelerin yararlanamayacağı hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek-18 inci maddesinin (b) bendindeki şartı yerine getiremeyen vakıf üniversitelerine de devlet yardımı yapılması nedeniyle ... YTL'nin tazminine karar verilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek-18 inci maddesinde;

Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla; bütçede yer alan ödenekle sınırlı olmak üzere, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca Devlet yardımı yapılır.

Yapılacak Devlet Yardımı: Devlet yükseköğretim kurumlarına o yıl tahsis edilen toplam bütçe ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilen tutarın, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda okuyan örgün öğrenci sayısı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarın % 30'unu geçemez. Ancak, bu miktarın üniversitelere dağıtımı: öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde kullanılan sayısal (% 50), sözel (% 20) ve eşit ağırlıklı (% 30) puan türlerinin parantez içinde gösterilen ağırlıklar uygulanarak, üniversitenin toplam örgün öğrenci sayısına göre yapılır. Yükseköğretim Kurulu bu oranları yarısına kadar yükseltmeye veya eksiltmeye yetkilidir. En az iki yıl eğitim-öğretim yapmış olan vakıf üniversiteleri Devlet yardımı almak amacı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına müracaat ederler.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımının yapılabilmesi için bu kurumların;

a) En az iki eğitim-öğretim yılını tamamlamış olması,

b) Öğrencilerin en az % 15'ine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi,

c) Öğrenci alınan her lisans programı için, öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla, vakıf üniversitelerince seçilerek Yükseköğretim Kurulu tarafından yurt içinde veya yurt dışında belirlenen üniversitelere yerleştirilen ve izlenen doktora öğrencilerine, kontenjanı 50'ye kadar olan programlar için bir öğrenciye, 50 ile 100 arasında olan programlar için iki öğrenciye ve kontenjanı 100'den fazla olan programlar için üç öğrenciye eğitim-öğretim ve diğer masraflarını karşılayacak düzeyde burs vermesi veya üniversitelerin bu doktora öğrencilerinin sayısı kadar, yurt dışında yerleşik Türk uyruklu öğretim üyesini en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalıştırdığını Yükseköğretim Kuruluna belgelemesi,

d) Üniversitelerin lisans düzeyindeki örgün öğretim programlarında en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan(kısmi statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının, bu esasa göre hesaplanan tüm devlet üniversitelerinin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının ortalamasına eşit veya daha az olması,

e).....,

f).....,

Şartlarından asgari (a), (b), (c) ve (d) bentlerini yerine getirmeleri gerekmektedir.

Buna göre, ikinci fıkrada belirtilen miktarın;

-(a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan tüm şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına tamamına kadar,

- Asgari şartlardan (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin yanı sıra (e) veya (f) bentlerinden birini yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına % 80'ine kadar,

- Sadece asgari şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına % 60'ına kadar, Devlet yardımı verilir. Asgari şartları yerine getiremeyen vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımı yapılmaz.

Bu maddede belirtilen azami ve asgari düzeyler arasında yer alan vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım miktarı Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme esas alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yılın en geç Ekim ayı sonuna kadar iki eşit taksit halinde ödeneceği, hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki madde hükmünden anlaşılacağı üzere, vakıf üniversitelerine Devlet yardımı yapılabilmesi için, bu üniversitelerin 2547 sayılı Kanunun Ek 18 inci maddesinde asgari şart olarak öngörülen (a), (b), (c) ve (d) bentleri hükümlerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Söz konusu bu bent hükümlerinden herhangi birini yerine getirmeyen üniversiteye, hiçbir şekilde devlet yardımı yapılması imkânı bulunmamaktadır.

2547 sayılı Kanunun Ek-18 inci maddesinin (b) bendinde, vakıf üniversitelerine Devlet yardımı yapılabilmesi için, üniversitenin “öğrencilerin en az %15'ine” eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi gerektiği hükme bağlanmıştır. Söz konusu bu Ek 18 inci maddeyi incelediğimizde, bu maddenin (b) bendi hariç çeşitli fıkra ve bentlerinde Kanunun, öğrenci ifadesiyle hangi öğrenci grubunu kastettiğini görmek mümkün bulunmaktadır. Örneğin; yapılacak Devlet yardımının hesaplanmasıyla ilgili olan ikinci fıkroda örgün öğrenci, okuyan örgün öğrencilerin, (c) bendinde doktora öğrencilerinin, (d) bendinde ise lisans düzeyindeki öğrencilerin kastedildiği, ilamın konusu olan (b) bendinde ise, herhangi bir sınırlayıcı, bu kavramın içeriğini daraltıcı bir ifade olmaksızın “öğrenciler” ifadesinin kullanıldığı, bu ifadenin, üniversitede hazırlık sınıfında okuyanlar dâhil tüm örgün ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlilik öğrencilerini kapsadığı anlaşıldığından, herhangi bir vakıf üniversitesine bu Devlet yardımının yapılabilmesi için, hazırlık sınıfı da dâhil olmak üzere, ilgili üniversitenin tüm öğrencilerinin %15'ine, eğitim ve öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi gerekmektedir.

Vakıf Üniversitelerine yardım yapılmasıyla ilgili belgelerin Ek 18 inci maddenin (b) bendine göre değerlendirilmesinde, sadece lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin (özel yetenek sınavı ile kayıt yaptıran öğrenciler ile

yabancı uyruklu öğrencilerin (TCS+YÖS dahil) hesaplamaaya dahil edildiği, ön lisans, yüksek lisans ve TUS öğrencilerinin hesaplamaaya dahil edilmediği, kaldı ki, Yürütme Kurulu 22.04.2002 tarih ve 2002.17 No.lu Kararında örgün öğrenciyi, hazırlık sınıfında okuyanlar dahil tüm örgün önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencisi olarak tanımladığı, bu karar esas alınarak yardım yapılmasında hesaplamaaya dahil edilmeyen öğrencilerin toplama dahil edilmek suretiyle üniversitelerin yeniden değeriendirilmesinde, toplam on bir (11) üniversiteden dokuz (9) adedinin bu şartı yerine getirdiği, Üniversitesi ile Üniversitesinin hazine yardımı yapılmasının asgari şartlarından olan Kanun'un (b) bendinde öngörülen şartı yerine getiremediği görölmüşür.

Bu itibarla dilekçi iddialarının reddiyle, ... nolu İlamın 1 inci maddesinin (B) bendiyle tazminine karar verilen YTL' ye ilişkin hükmün TASDİKİNE,

Karar verildi.